

Sziklaforrás

XXV. évf.

2015. MÁJUS - JÚNIUS
Pünkösöd hava - Szent Iván hava

SZENT LÁSZLÓ EGYHÁZKÖZSÉG

3400 Mezőkövesd, Szent László tér 28. Telefon: (49)313-225

Ének Szent László királyról

részlet

Dicsérjük magyarok
Szent László kerált,

Bizony érdemli mi
dicséretönköt,

dicsérik ötet angyelok,
mondván:

Idvezlégý kegyelmes
Szent László kerály.

(1500 körül)

Ladislavus Religiosus

Fotó: Szlovák, Sándorné

Szentmise-magyarázataim (3.)

Ha már egyszer beláttuk, hogy a szentmise, a „forrása és a csúcspontja” (II. Vat. Zs.) a mi vallásosságunknak, akkor miért nem tolong az oltár körül pl. Mezőkövesd város teljes lakossága.

Legyen ez egy kérdés, és próbáljunk meg felelni rá. Első kijelentésem, nehéz az Úr közvetlen közelében lenni. Egyszerűbb elbujdosva élni a kert fái között, mint mindennap találkozni az izzó szeretettel. A választott nép is visszavágyott a húsos fazekak mellé, a rabszolgaságba, mintsem együtt éljen nap, mint nap, az Úrral. Egyszerűbbnek tűnik tehát megmaradni a bűnben, a bűn állapotában, mintsem erőt venni magamon, s naponta, hetente odaállnom az Isten elé.

S rögtön elélem tűnik, egy csomó ember, már csak a közvetlen környezetemben, akik már lélekben régen szakítottak az Úrral. El is felejtették közelségének, nemcsak félelmetes voltát, hanem a mennyei édessége ízét is. Ebből az állapotból, csak egy-egy pillanatra tudnak kiszakadni, amikor valaki meghal, vagy beteg lesz, kezdené az imát, de már régen elfelejtett mindent.

Mi is a bűn lényege? Tudva és akarva nem engedelmeskedni az Isten parancsának. Mit jelent megátalkodni a bűnben? Nem vagyok hajlandó ezen a megrögzöttségemen vál-

toztatni. S mit tagadjuk, a mai világ lelkülete ennek kedvez. Merülj el a felszínben, a buli, fesztiválokorszak könnyen felejthető mámoreiba és ott találok magam lelkileg kifosztva, összeverve, erőtlennül. Jártányi erőm sincs, hogy felkeljek, magamról gondoskodjam, nehogy még eléd álljak Uram, pláne ilyen rútul, beszennyezett ruhában, lelkületben.

De mindig van egy szent maradék. Akik elolvassák ezt a kis írást, vegyék magukra annak súlyát, hogy mi vagyunk az. Rajtunk, a mi helyállásunkon múlik Krisztus ügye. Egyszerűbbnek tünne engedni a világ romló vonzásának, de ilyenkor elénk lép a meggyalázott Krisztus, s a fájdalmas szót hallom, naponta én is: János, csak nem akarsz te is elhagyni?

S így maradok, maradunk kb. ezren, ebben a városban, akik átérzik a zsol-táros szavát: mint a szarvas a forrásvíz után, úgy vágyódik a lelkem utánad Uram! S nem tudnak nem megjelenni, napról-napra, hétről-hétre, hogy együtt lakjanak az emésztő tüsszel, mely kiéget lelkünkől minden rosszat, majd odavonoz magához, s szent jelenlétének felejthetetlen, mással fel nem cserélhető édességét ízlelteni meg velünk.

dr. Medvegy János
plébános

Ajándékot kaptunk...

Június tizenkettedikét méltán nevezhetjük a Matyó Világtalálkozó „nyitányának”. Templomunkban ünnepélyes keretek között került sor egy gyönyörű lobogó átadására, megáldására, amely Szent László Egyházközség felirattal, Takács István Szent László képével és szép matyó hímzéssel hirdeti hovatartozásunkat. A gondosan megtervezett motívumok mezőkövesdi asszonyok szorgos keze munkáját dicsérik. Azt kérjük a jó Istentől, segítse őket, hogy még sokakat megörvendeztessenek munkáikkal.

Hálásan köszönjük meg a szép ajándékot, melyet dr. Fekete Zoltán polgármester úr a következő szavakkal adott át:

„Közfoglalkoztatás keretében hoztuk létre három évvel ezelőtt a Matyó Házat, ahol közfoglalkoztatási programban mezőkövesdi asszonyok hímeznek gyönyörűségeket, mint ahogy látunk ezen a zászlón is. A Szent László Egyházközség számára készítették ezek az asszonyok ezt a zászlót, hogy hirdesse Isten dicsőségét és a matyó asszonyok Istentől származó tehetségét. Azt gondolom, hogy az utókor számára is jó példa ez a zászló, hogy 2015-ben is megvan a mezőkövesdi asszonyokban az az áldott tehetség, ami az őseinkben is megvolt. Azért örülök ennek a zászlónak, mert ez a zászló megmarad az utókor számára is, és méltán lehetünk büszkékre, hogy napjainkban is tudnak a mezőkövesdi asszonyok értékeket előállítani..”

(Fotók: Mezőkövesdi Újság)

Szent László nevével sok helyen találkozunk. Tisztelete majd ezer esztendeje sem halványul. Örülünk, hogy Egyházközségünk, templomunk e nagy Ember nevét viseli.

A SZENT LOVAGKIRÁLY még ma is hat?

Kisgyerekkorom szinte egyedüli élményei a hithez, a valláshoz, a templomi, egyházi szertartásokhoz kötődnek. Csodálatosan szépek, szívet-lelket melengetőek voltak, életem alkonyán is pontosan és nagy szeretettel emlékszem rájuk. Lelkem finomítása – szüleim, főleg édesanyám szívből jövő, gondos nevelése által, melyben nagy segítséget jelentettek számára rendkívül vallásos hevesi anyai nagyszüleim – már szülőfalumban, Tarnaszentmiklóson elkezdődött, s Hevesen teljesedett ki: ahol a kezdeti bizonytalan lépések után érzelemgazdag, öntudatos, katonásan mozgó főministránssá nőttem ki magam, s ez az életvitel folytatódott a nyolc évesen Mezőkövesdre kerülő kislányom is. Kezdetben a „Kistemplomban”, majd lakhelyváltoztatás után a „Nagytemplomban” folytatam ministránsi tevékenységemet – lelkesen gondolok ezen kövesdi évekre is!

Az ötvenes évek elején – én úgy emlékszem – csupán Kistemplom, Nagytemplom néven emlegették a kövesdiek szeretett két templomukat, mindkettőnek megvolt a saját varázsa. A Kistemplom méretei által otthonosabb, freskói elérhető, jól látható közelségben voltak. Akkor még nem tudtam, hogy alkotójuk Mezőkövesd kiváló freskófestő művésze, Takács István, de már akkor éreztem azt, melyet nagy művészünk maga vallott: *„A szó elszáll, azt a napi gondok elfeledtetik, de én azt szeretném, hogy képeim újra áhítatot váltsanak ki, és az ég felé emeljék, reménységgel töltsék meg az emberek lelkét!”* Ezek a freskók bizony így hatottak rám, s a templomot zsúfolásig megtöltő hívókra is!

A Nagytemplom számomra monumentálisnak hatott, de ez az „Isten háza” is mindig tele volt a katolikus kövesdiekkel. Itt is gyönyörű freskók vonták el, vagy pontosabban

irányították figyelmemet a bibliai történetekre, a hit elmélyítésére, s itt kezdtem figyelni nagy királyunkat, a Szent Lászlót ábrázoló freskókra, innen vannak első ismereteim mélységes vallásosságáról, csodálatos tetteiről.

Nevem alapján természetes, hogy először államalapító királyunk, Szent István hatott rám, majd általános iskolám névadója, Szent Imre herceg vonta magára érdeklődésemet, azonban egyáltalán nem csodálható, hogy neveltetésem, tartásom, diákvezér szerepem egyre inkább a lovagkirály, Szent Lászlóra irányította figyelmemet. Ekkorra már tisztázódott bennem, hogy Mezőkövesd a szentek közül Szent László királyunk oltalma alá tartozik, akinek életszentsége Ijjas Antal „Szentek élete” című könyve alapján „Semmiel nem több, mint amit egy modern korban élő férfi teljesíteni képes. A tízparancsolat és az Egyház parancsainak megtartása, az imaélet, időnként – akkoriban nem túl gyakran – az Eucharisztia. És mivel akkor az országnak a király maga volt a legfőbb bírāja, ítéleteiben a teljes igazságosság.” (Még halála után is igazságot szolgáltat: a tüzesvasas-próbákat az ő ereklyéi előtt végezték Nagyváradon.)

Szent László király uralkodásáról és személyiségéről legrészletesebben a XIV. századi krónika-kompozíció és a László-legenda tudósít. Jellemző népszerűségére, hogy a krónika nagyobb teret szentel az ő országlásának, mint Szent Istvánénak. A legenda László szentté avatása után, a XIII. század elején keletkezett, mely a földi uralkodó helyett a csodatevő király, a mulandó világtól elforduló, s csak az égiek felé törekvő szent férfiú alakját rajzolta meg, követendő példaként. A legenda László alakja természetesen hatott a krónikára, mely szintén ragyogó csillagnak nevezi

Lászlót, aki mindkét forrás szerint vallásos és katolikus férfiú, akit tisztos erkölcsök és derék cselekedetek ékesítettek, aki Krisztus javát kereste, emiatt egész népe kegyes királynak nevezte, a krónika megfogalmazása szerint „nem az esendő, átmeneti dicsőséget, hanem az égi hazát és isteni dicsőséget igyekezett szíve teljes indulatával kiérdemelni”. A krónikában László nem tesz csodákat, de a legenda hatására csodás képességekkel rendelkezik. Nagy érdeme, hogy uralkodása alatt kieszközölte a pápától 1083-ban engedélyét – annak ellenére, hogy nem volt jó viszonyban vele az ország önállóságát megőrző politikája, egyházalapító és egyházszerző intézkedései miatt – az első magyarországi szentté avatásokra: először András és Benedek remeték, azután Gellért csanádi püspök, majd I. István király, végül fia, Imre herceg testének felemelése történt meg fényes külsőségek közepette.

Forrásaink szerint László erőskezű, hatalmas termetű férfi volt, aki „a többi ember közül vállalt kimagaslott”. Már ötvenéves lehetett, de nagy testi erejét változatlanul megőrizte.

Szent László király életéről, tetteiről bőven olvashatunk a „Királyok könyve” (Gáspár Zsuzsa és Horváth Jenő szerkesztése), „Az Árpád-házi uralkodók” (szerkesztette Kristó Gyula - Makk Ferenc), Ijas Antal „Szentek élete” című könyvekben, a Vitéz Miklós szerkesztette „Magyar királyok és uralkodók” sorozat negyedik kötetében, valamint a szent királyunkhoz szóló fohászt az 1858. karácsonyán Egerben kiadott, a gimnáziumi ifjúság számára szóló Énekkönyvben.

Élénken emlékszem, mily lelkesen énekeltek az „Isten, hazánkért térdelünk Elődbe” kezdetű éneket, melyben szentjeink erényeinek figyelembe vételét, közöttük „László királynak vitéz lovagságát” kérjük, melyért „rút bűneinket jóságoddal főd be!” A Cantus Catholici (1651) teljes egészében Szent László erényeiről szól, „*útmutató fényünk, téged adott nekünk az Úristen irtalma... Légy ereje, pajzsa gyenge-szívű népednek, Ingadozó lelkek... Tőled kérnek védelmet.*”

A Nagytemplom freskóit csodálva felfedezük azokat a kompozíciókat, melyeket a szent lovagkirály dicsőítésére alkotott Takács István, melyekről Bán József kövesdi gimnáziumi tanár is írt 1996-ban a művészünkéről szóló könyvében. Életnagyságú alakokkal festi meg Takács István azt a csodát, amikor Szent László vizet fakaszt a sziklából kopjájával, melyet a fáradt, szomjas harcosok nekihasználva szürcsölnék. Másik jeleneten a keresztes vitézek vezérré választják a királyt. A mennyezeten lévő óriási képen Szent László látható, amint a nagyvárad székesegeyházat építteti. Felfedezhető az a jelenet is, amikor lovagkirályunk kiszabadítja az elrabolt lányt a kun vitéz fogságából. Ismét feltűnik szent királyunk a nagykupola dicsfényében lévő Szentháromságtól balra, a magyar szentek csoportjában.

Szent László királyunk már 920 éve halott, de életéről, vitézi tetteiről, a neki tulajdonított csodákról legendák, mondák, népi énekek születtek. Utódai tisztelettel adóztak a lovagkirálynak, váradi sírja csodatevő záródokhely lett. A szent király tiszteletére évszázadokon keresztül templomokat szenteltek fel. 1370 körül Váradon ércből lovasszobrot emeltek neki. Erdély és Magyarország patrónusa lett, s a székelyek saját védőszentjüként tisztelték.

Énekkar, tér elnevezésén kívül az országos hírességeket nevelő, Mezőkövesden a pedagógiai munka csúcspontját képviselő, immár több, mint 100 éves múltra visszatekintő gimnáziumunk is Szent László nevét viseli.

A mai napon én olyan különös esemény részese lehettem, melynek megítélését kedves Olvasóimra bízom: Szent Lászlóról szóló cikk-írásom közben érkezett egy levelezőlap, melyen a Liszt-díjas, Bartók-Pásztory-díjas kórusvezető, Rozgonyi Éva Szegedről megköszöni a Balázs Árpád zeneszerzővel május 30-ra szervezett közönségtalálkozóra szóló meghívásunkat egy képeslapon. A levelezőlap képes oldalán a szegedi Fogadalmi templom Szent László oltára látható. Ez a véletlen 920 év után is jelent valamit!

Dr. Szedresi István

A kilencedik Árpád-házi király -Szent László ünnepére-

Az elmúlt huszonöt év során a *Sziklaforrás* hasábjain már sok-sok írást közöltünk **Szent László**ról. Nem könnyű mindig valami újat, vagy a régít más szemszögből megvilágítva hozzátenni, ám azért nem is teljesen lehetetlen.

Frissítsük fel történelmi emlékezetünket: Árpád magyarjai, mielőtt végleg metelepedtek volna a Kárpát-medencében (895. május 10-én, azaz, pontosan 1120 évvel ezelőtt) egy ideig az Etelközben (az egykori Moldva és Besszarábia területén, azaz, a mai Moldáviában) tartózkodtak. Hét törzset alkottak, s minden törzsnek megvolt a maga külön vezére. Belátták azonban, hogy egységes vezetés mellett jobban tudnak boldogulni, s ezért elhatározták, hogy közös fejedelmet választanak. Így esett a választás Álmos fiára, Árpádra, akit pajzsra emelve fejedelemmé választottak, s vele szerződést kötöttek. A híres Etelközi Vérszerződés legfontosabb pontja az volt, hogy mindaddig, míg Árpád családja él, fejedelmet ebből a nemzetségből választanak. A közösen szerzett javakat igazságosan osztják el. A törzsfők és utódaik az ország dolgait közösen beszélik meg, stb.

Amikor őseink véglegesen letelepedtek a Kárpát-medencében, akkor itt magyarul beszélő népeket találtak. Ehhez tudni kell, hogy az ősmagyarok három hullámban jöttek be: 361-ben mint hunok, 568-ban mint avarok, s végül Árpád népe zárta a sort.

Itt a kontinensen azonban gyökeresen megváltozott az életünk. Az ősi szkíta vallás helyett katolicizmus, népfelségjog (közjogilag mindenki egyenlő volt) helyett feudalizmus stb. lett osztályrészünk. Nehezen ment az átállás, ezért az uralkodók szigorító intézkedéseket hoztak. **Szent László** például kalodát, 12 nap „bőjtölést” (kenyér és víz), pénzbüntetést rótt ki a hit ellen vétőknek. Korabeli inkvizíciós jegyzőkönyvekből (vö. Kassai Kódex) azonban kiderül, hogy az ősmagyarok hitvilága nem állhatott messze Jézus eredeti tanításától, mert a dokumentumok megállapítják, hogy „*nincs tételes eretnokség magyar földön.*”

Árpád magyarjai a kor Európájában katonailag a legerősebbek voltak, gazdasági szempontból önellátók, a földművelés, az ipar és a kereskedelem virágzott. Semmiben sem voltak ráutalva a környező népekre. Európa számos civilizációs vívmányt köszönhet nekünk: az írásbeliségünk toronymagasan meghaladta az európai mértéket; egyistenhitűek voltak őseink is. A népfelségjog érvényesült, közjogilag mindenki egyenlő volt, a közhatalom legfőbb szerve a nemzetgyűlés volt. Példásan tiszta volt a családi életük.

Az európainál jóval magasabb szinten állt többek között az öltözködés, a fegyver-, az ékszer-, az utazási- és lakáskultúra. Népművészetünk, fémiparunk, szőnyege-

ink, írásbeliségünk (ezt nem lehet elégszer hangsúlyozni) túlszárnyalta a korabeli Európát. Általunk ismerte meg Európa – többek között – a nadrágot, a csizmát, a sapkát, a kesztyűt, a kabátot, no és a fehérneműt is.

A honfoglaló magyaroknak fejlett földművelő kultúrájuk volt – ezt sem lehet elégszer hangsúlyozni –, ötvösművészetük magas fokát tanúsítják a tarsolylemezek és az ékszerek. Páratlan művelődési kincs rejtett a konyhaművészetükben. A honfoglalás-kori magyar konyhát össze sem lehet hasonlítani a nyugat-európaival. A füvesasszonyaink komoly természetgyógyászok voltak. Jurtájuk mellett téglaházai is voltak, - mint már említettem – fejlett lakáskultúrával rendelkeztek.

Az Árpád-házi uralkodók azon fáradoztak, hogy nemzetüket naggyá tegyék. Voltak közöttük olyanok, akiknek bölcsessége, vitézsége, műveltsége a magyar nemzetet az elbukástól mentette meg, s az ország területét gyarapította. Ilyen volt például Szent István, **Szent László**, Könyves Kálmán, IV. Béla. Örök érdemük, hogy féltékenyen őrködtek a nemzet szabadsága felett. Nem engedték, hogy a magyar nép akár a görög, akár pedig a német császárok fennhatósága alá kerüljön. Velük szemben a nemzet is megtartotta az Etel-közi vérszerződésben vállalt fogadalmát. Utánuk azonban idegenek kerültek a magyar trónra.

E rövidke kis történelmi áttekintés után térjünk vissza ünnepelt szentünkhöz. **Szent László** tisztelete a matyó nép körében olyan régóta tetten érhető, hogy annak gyökerei a messzi múltba nyúlnak vissza. Találkoztam olyan feljegyzéssel (16/1927. Gimnáziumi Értésítő), mely szerint Mezőkövesd egyike volt azon helységeknek, melyek **Szent László** szentté avatása (1192) után az elsők között helyezték életüket az ő égi pártfogásába. **Szent László** Egyházközségünk és városunk védőszentje.

Én semmiképpen nem írnám a véletlen számlájára, hogy Mátyás király 1472-ben éppen **Szent László** ünnepnapján érkezett Mezőkövesdre.

A Szent István halála utáni zavaros évtizedek miatt száműzetésben született Lengyelországban, 1046-ban. **László** két éves volt, amikor családjával hazatért. Tanúja volt a családi viszályoknak. Mély hite, vallásossága sokmindenen segítette, és felkészítette őt az élet iskolájára.

1077 és 1095 között uralkodott. Még uralkodása előtt jelentős szerepet játszott az országba betörő fekete kunok elleni harcban.

Uralkodása alatt számos harcot vívott az ország szabadságáért és függetlenségéért. Politikailag és egyházilag is tovább szervezte az országot.

A **Szent Lászlót** megőrkítő festmények és szobrok hatalmas természetűnek, daliás külsejűnek ábrázolják, a róla szóló jellemzések pedig bölcs elméjű uralkodónak, aki országában rendet teremtett, nemzetének tekintélyt szerzett.

Fotó: Szlovák Sándorné

Gyakran kellett fegyverhez nyúlnia, hogy országát megvédje a külső támadások ellen. Sok baja volt a trónjától megfosztott Salamonnal, aki a kunok segítségével betört az országba. **László** a betörő kunokat legyőzte, és a keresztény vallás felvételére kényszerítette, s a mai Nagykunságban letelepítette őket, akik idővel jó magyarokká váltak.

A horvát király **László** nővérét vette feleségül, s mikor az asszony megözvegyült, a horvátok fellázdáltak ellene. **László** segítségére sietett nővérének, a horvátokat legyőzte, és országukat Magyarországhoz csatolta. Ettől kezdve nyolcszáz éven át a horvátok a magyar király uralma alatt éltek, s hűségesen kivették részüket a magyar nemzet küzdelmeiből.

Királyként roppant szigorú, de igazságos törvényalkotó volt, aminek eredményeként megszilárdult a magántulajdon védelme az országban. A testvérharcok alatt a rend teljesen felbomlott, de a szigorú törvények hatása alatt hamarosan helyre is állt. Ugyan-

akkor az is tény, hogy ekkorra már jelentős változások mentek végbe (a Szent István óta eltelt időszakban) a társadalom szerkezetében. **László** III. törvénykönyvében például először szerepel a *nobilis* (nemes) kifejezés. A törvénykezésen keresztül – túl azon, hogy helyreállította az ország belső rendjét - megszilárdította saját trónját. A nádort a király általános helyettesévé, a királyi és az udvari pecsét őrzőjévé tette, aki az uralkodó helyett és nevében bíraskodott. Ezzel megkezdődött a magyar bíraskodás szerkezetének kiépülése.

A hit és vallás dolgában is szigorú volt. Elrendelte például, hogy a vásárok megtartását szombatra tegyék át (*nota bene!* vasárnapi zárvatartás), hogy senki ne legyen kénytelen elmulasztani a vasárnapi szentmisét. A krisztusi hit erősítésére Zágrábban püspökséget, Nagyváradon káptalant és székesegyházat alapított. Szent István szellemében munkálkodva a vallási életet megszilárdította. Az Ő uralkodása alatt avatták az első magyarországi szenteket (Gellért püspök, Allamalapító István és fia, Imre herceg, András és Benedek remeték). Őt magát pedig 1192-ben avatták szentté.

A magyar történelemben való jelentőségét kifejezően fogalmazta meg Prohászka Ottokár: „*A magyar eszmény Lászlóban lett kereszténység és szentté. ... A kereszténység ezentúl már nemzeti létté, a keresztény király a nemzet hőségévé lett.* „

K. Dudás Mária

Május hónapban fontos események zajlottak. Érsek Úr meghívására több száz képviselő vett részt Egerben, az egyházmegyei találkozón. Sok család életében jelentett igazi nagybetűs ünnepet az elsőáldozás és bérmálkozás.

„Krisztus követségében járunk” Egyházmegyei találkozó Egerben

A Főegyházmegye képviselő-testületi tagjainak találkozájára kaptunk meghívást április 25-ére Ternyák Csaba érsek úrtól az Egri Bazilikába.

Erre a főegyházmegyei eseményre – melynek mottója: „Krisztus követségében járunk”, mintegy 2500 képviselő-testületi tag regisztrált, és kapott ajándékba egy újszövetségi Szentírást.

A Bazilika ez évben is kicsinek bizonyult, 600-an a Bazilika oldalában kivetítőn követhettük nyomon az előadásokat és a szentmisét.

A köszöntő és a zsoltos imádkozása után előadások következtek.

Elsőként Palánki Ferenc egri segédpüspök „A remény forrása: találkozás az élő Jézussal” címmel tartott előadást. Krisztus feltámadásának gyümölcse a remény. Ha van remény, könnyebben viseljük a nehézségeket. A remény sokszor megfoghatatlan bennünk is, de Jézus mellénk szegődik, „vándorlásunk társa lett”, hogy tanuljunk az Isten Igéjéből és felismerjük őt a kenyértörésben.

Linczenbold Levente teológiai tanár, tardi plébános atya előadásának mottója „Még abban az órában útra keltek” volt. E szentírási gondolat alapján mutatta be a képviselő-testületi tagok missziós küldetését. Megfogalmazta a testületi tagok aktuális feladatait, szerepüket az egyházközösségben: fontos, hogy mi ta-

gok egyházzogilag és gyakorlatilag is tisztában legyünk azzal, hogy mit is jelent a plébános munkatársaiként közreműködni és a közösség javát szolgálni. Meg kell tanulnunk segíteni egymásnak, együttműködve építeni Isten országát.

Harmadik előadó Csizmadia István teológiai tanár, az egri Bazilika plébánosa volt. Előadásának címe: „Felismerték Őt a kenyértörésben”. Ő elmondta, hogy az emberek Istennel való találkozásának egyik megvalósulása a szentmisében, Isten Igéje és az Üdvösség Kenyere, az Eucharisztia által lehetséges.

A délelőtt ünnepi szentmisével folytatódott, a szentélyben foglaltak helyet a főegyházmegye papjai és kispapjai. Érsek úr köszöntőjében hangsúlyozta: az egyházmegyei találkozó célja, hogy megerősödjünk Istenbe vetett hitünkben és Krisztus Egyházához való elköte-

lezettségünkben. Szentbeszédében kiemelte: az evangélium örömhírt jelent. Krisztus örömhírét szeretnénk mi is életünk és egyházi szolgálatunk középpontjába állítani. Később rámutatott: egyházmegyénk életére tekintve, számos területen a megújulást tapasztaljuk. Ha épületeinkre, növekvő számú iskolánkra nézünk, akkor ezek bizalommal töltenek el bennünket.

Kérte, hogy imádkozzunk azért, hogy Szent János apostol példájára nekünk is legyen nyitott szemünk felfedezni körülöttünk a gondviselés számtalan csodá-

ját, és képesek legyünk kifejezni örömmünket azért, hogy Jézushoz tartozunk. Jó nekünk Hozzá tartozni, jó nekünk az Egyházban szolgálni és az Ő követségében járni.

A találkozó délutáni programja orgona koncerttel kezdődött, majd rövid tanúságtételek következtek képviselő-testületi tagok részéről, melyben személyes hitvallások, egyházközségi életek bemutatása szerepelt. A program a loretói litániával fejeződött be.

Kovács Mátvásné
képviselő-testületi tag

„Ízleljétek és lássátok, az élet kenyerét áldjátok...”

Egyházközségünk életének egyik legszebb ünnepe az elsőáldozás, amire hosszú időn keresztül készülnék a hittanos gyerekek családjukban, hittanórákon. Természetesen az idej elsőáldozást is hosszú készüllet előzte meg. E készüllet sok részletét nem is ismerjük – gondoljunk csak pl. a szülők, nagymamák vagy éppen a gyerekek imádságaira. A hittanórákon újabb és újabb érdekességeket tudhattak és tapasztalhattak meg a gyerekek Istenről, Jézusról, Egyházzal. Segítették őket azok a játékos szombat délelőtti felkészítők, amelyeket Nagy Péter diakónus, valamint lelkes fiatalok tartottak. Volt gitáros énektanulás, pizza, játék, móka, kacagás. Ezen alkalmakon a gyerekek megismerked-

ettek egymással, új barátokra is találhattak. Volt szó arról, mi a jó és a rossz közötti különbség, s hogy Istennél van bocsánat.

Az elsőáldozás előtti péntek délután hangos gyermekzsivaj töltötte meg a plébánia udvarát, hogy mind a 29 kisdíák számot adjon felkészültségéről. Szombaton délután, elpróbáltuk a szertartást, majd következett az első szentgyónás, amikor a gyerekek találkozhattak Jézus megbocsátó szeretetével.

Május 17-én vasárnap reggel izgatottan gyülekeztünk a plébánia udvarán, ahonnan ünnepélyesen vonultunk be a zsúfolásig megtelt templomba. A hófehér, matyó hímzéssel díszített ruhába öltözött kisdíákok megszeppenve, izgalommal, de szívükben

telve meghitt várakozással ültek az oltár körül, hogy életükben először magukhoz vehessék a Szentostyát. János atya a gyerekekhez és szüleikhez szólva elmondta, *„amikor kedves gyermekekre gondolunk, szívünk megtelik örömmel és mosollyal, olykor könnyeket csálnak ki szemünk-ből. A gyermekek igyekezete, ahogy fehér ruhában lelki tisztaságot tükrözve lépnek a szentélybe egészen közel az Úrhoz! Egész életüket meghatározó eseménye az első szentáldozás, találkoznak a feltámadt Jézussal. A mi emberi életünk legnagyobb tette.”* E találkozás által válik teljessé, hogy ő saját testével táplálja lelkiüket.

A szentmise után a gyerekeket a hittanteremben sütemény és üdítő vár-

ta. Jó volt ilyen kötetlenül is megélni az ünnepelő gyerekekkel, családtagokkal a Krisztusban való egységünket. S jó tudni, hogy ezt az egységet vasárnapról vasárnapra megünnepelelhetjük a szentmisékben, a Jézussal való találkozásokban.

Végül köszönetemet fejezem ki a szülők lelkes, odaadó támogatásáért, mindazon fáradozásukért amelyeket azért tettek, hogy még fényesebbé és szebbé tegyék gyermekeik számára ezt a csodát! Köszönöm megértését és türelmét a gyermekeket tanító tanár néniknek, az ő munkájuk is kellett ahhoz, hogy a gyermekek idáig eljussanak. Nem utolsó sorban köszönet a gyerkőcök minden mosolyáért, lelkes kitartó készülődésükért. Hálával tartozom, hogy részese lehettem életük azon

pillanatának, amikor először találkozhattak az élő Krisztussal!

Adja Isten, hogy a keresztségben megkezdődő kegyelmi élet, mely most az elsőáldozásban meg erősítést nyert, tovább növekedhessen gyermekeinkben.

Szülői szemmel

Hosszas hitoktatói felkészítés után az első szentgyónásukat követően izgalommal várták a gyerekek a Jézussal való találkozást. Az ünnepi szentmisén tiszta lélekkel, áhítattal vették magukhoz a szent osztályt. **(Murányiné Somogyi Beáta)**

Mit is jelentett az első áldozás Petrának? Sokat kérdezte tőlem, hogy milyen íze van a Szentostyának, milyen lesz, ha magához veszi? Kis arcát látva az oltárnál, tudtam boldog!

Szívébe Jézus költözött! **(Lokonszki Julianna)**

A keresztelőre gyermekeinket mi magunk hoztuk, az első szentáldozáshoz már ő állt az oltárhoz. A gyermek, akit Ő bízott ránk! Tudom jó utat választottunk! Kérem az Úr segítségét, hogy ezen az úton vezetni tudjuk őket, és hitükben kitartanak és megmaradjanak. **(Vargáné Pap Edina)**

Számunkra, gyermekeink Jézussal való találkozása tette örömtelivé ezt a csodálatos napot. Melegség és büszkeség tölt el bennünket, amikor gyermekünk eljut életének ehhez a jelentős pillanatához, a szentáldozáshoz. Fontos mozzanat a keresztyén életre való nevelésben, amikor az egyház közössége teljes értékű tagjaként ismeri el a gyermeket. Az apát úr és a hitoktatók több évi felkészítésének köszönhetően kaptuk meg mi, és gyermekeink azt a felejtethetetlen élményt, ami a szentáldozás által növeli hitbeli erejét, azt az értéket ami végig vezeti őt, azon az úton amely Istenhez vezet. **(Dobos István és családja)**

A gyermekek növekedjenek kedvességben, bölcsességben az Úristen dicséretére.

Szabóné Varga Ágnes
hitoktató

Boldog arcok az első Szentáldozás után

Jöjj Szentlélek, szállj le ránk...

A Szentírás második sorában ez szerepel:” és Isten Lelke lebegett a vizek fölött”

A Szentlélek eljövételét Pünkösöd napján ünnepeljük. Jézus többször beszél a Szentlélekről, a megvilágosító erejéről, a Lélekben való újjászületésről. Ez a Szentlélek vezet az Egyházat már kétezer év óta. Az apostol-utódok, a megbízott helynök atyák, ezt szolgáltatják ki a felkészülteknek.

„Jelet írtál Uram, szögád homlokára.”

Mezőkövesden ebben az évben a Jézus Szíve Templomban volt a bérmálkozás. „Vedd a Szentlélek ajándékának jelét!”- hangzott el 74 alkalommal, Buda Péter helynök atya szájából. Az ünnepélyes pillanatokban sok fiatal arcán az átszellemültség, áhítat látszott.

A nagykorúság szentségét vették ezek a nyolcadikosok. Az ősegyházban a felhívték együtt vették fel a be-

avató szentségeket: keresztség, bérmálás Eukarisztia. A tanúságtételben segít ez a szentség az Egyházban és a világban. Megdöbbenéssel halljuk, hogy az Iszlám Állam katonái által elfoglalt területeken naponta százával ölnék meg keresztényeket. Ők igazán tanúi Krisztusnak, a Szentlélekben. Nekünk is minden nap áldozatvállalással, kötelességeink teljesítésével kell tanúságot tenni hitünk mellett.

„Betölt engem Szentlelkével, Ő az Úr!”

Minimum kétéves felkészülés előzte meg ezt az eseményt. Az iskolai heti két hittanóra mellett az elmúlt tanévben a plébániai oratóriumok is kötelezőek voltak. Ezek a szombati napokon: tanulás, játék és kapcsolódó film megtekintése volt a program.

A két Plébános Atya jó együttműködésének köszönhetően, minden jelölt a la-

kóhelye szerinti plébánián készült a szentségfelvételre. Reméljük, hogy a következő tanévől az elsőáldozók felkészülése, és szentségfelvétele is így fog történni.

„Jöjj, Szentlélek, jöjj közénk!”

A fiatalos, lényegre törő szentbeszédben, a Jó Pásztorról hallottunk, aki életét adja juhaiért. Az Atya és a Fiú szeretete magához vonz bennünket. De gyengék vagyunk és segítségünkre siet a Lélek, hogy helyesen imádkozzunk, Istennek tetszően éljünk.

„Ígéred-e, hogy jó keresztény leszel?”

Igent mondott mindenki! Sokan azóta sem jöttek a templomba. A család, a szülői háttér a döntő. Ott, ahol a szülők mennek a templomba, a keresztény értékrendet követik az életükben, ott a gyerekek is ezt teszik. Példamutatás és tanúságtétel, mindig ezek vitték előre a kereszténységet!

Bízunk benne, hogy a szentség hatása életük későbbi szakaszában lesz gyümölcsöző.

A Lélek gyümölcszeire: szeretetre, békességre, türelemre, kedvességre, béketűrésre, hűsége, önmegtartóztatásra és tisztaságra mindannyian vágyódnak.

Ezért kell minden nap hívni a Szentlelket, hogy felszít-suk a lelkünkben az Ő ajándékait.

Nagy Péter
diakónus-hitoktató

Bérmálkozó fiatalok

Olyan ünnepek is voltak május-június hónapokban, amelyeket a naptárak nem jeleznek kiemelten. Ezeknek a napoknak a másságát a szívünkben érezzük.

Anyák napja és Pedagógusnap közre fogják a Gyermeknapot. Így van ez a valóságban is, szülők és pedagógusok együttesen védik, oltalmazzák, nevelik a gyerekeket.

Olvassák szeretettel ezeket az írásokat!

Anyák napi köszöntő

Május első vasárnapján emlékezünk meg az Édesanyákról. Ezen a napon hazatérnek a távolabb élő gyermekek, unokák, hogy köszönetet mondjanak életükért Édesanyjuknak, Nagymamájuknak. A meghitt családi együttlét után, az ünneplés a Szent László templomunkban folytatódott.

Immár 23 évvel ezelőtt karnagyunk Mozer János indította útjára az anyák napi hangversenyt, majd a családtagok is csatlakoztak, hogy a jelenlévőknek felejthetlenné tegyék az emlékezést. Különleges zenei tehetséggel rendelkezik az öttagú Mozer család. Az apa: János orgonajátékával gyönyörködtetett. Az Anya: Stefánia szólóénekével kápráztatott el. Attila meszerien játszott harsonán, valamint az ének hangjával szerzett szép perceket. Boglárka Dsida Jenő: Há-

laadás c. versével és szóló énekkel örvendtetett meg. Előd a fiatalabb fiú énekével és versmondással jelentkezett.

Égi Édesanyánk a Szűzanya dicsérete szállt fel a magasságba, majd a földi Édesanyák és Nagymamák köszöntése következett a Mozer család tolmácsolásával.

A zene elringatott, megnyugtatott, visszarepített arra helyre, abba a pillanatba, amire nagyon jó érzés volt emlékezni. (Ott volt velem az Édesanyám, aki már 18 éve nincs közöttünk). Hallgattam az orgonaszót, az éneket, a harsonát, mint mélyből feltörő vízsugár, a hála a köszönet érzése töltötte el lelkemet. Bach zenéje imádság, mely szavak nél-

Schwarzkopf Liza (6 éves)
Az én édesanyám a legszebb a világon!

kül jut el az emberek szívébe. Az egyházközség nevében Dr. Medvegy János plébános úr mondott köszönetet a családnak a megható énekes imádságokért, hangszeres művekért.

Az Édesanyák nevében hálás szívvel köszönöm meg a szívhez szóló zenei élményt. A jó Isten bőséges áldása kísérje a család életét. Kérjük, hogy még sokszor gyönyörködtessenek meg ilyen kiváló zenei élménnyel, előadással!

Kasza Lajosné

Egy szanitéc intelmei gyermekének

(Apai nagyapám frontról küldött levele fiának)

Kedves gyermekem,
Istvánka!

Nem mostanra küldöm ezt a levelet, hanem arra az időre, amikor érett ésszel feléred majd kedves kis fiam. Mert ki tudja látlak-e viszont, azért hadd legyen eltéve számodra lelkemből egy darab, a szerető apádnak óhaja, kérése, intelmei gyermekéhez.

Ha majd felserdülsz, én meg vagy élek még, vagy nem, tudd meg ebből a könnyel áztatott papirosból az 1915. esztendő világháborújának idején, hogy Galiciából mit írt neked a rád szeretettel gondoló apád.

Békességben ringó bölcsődig nem hallatszik el a fegyverzaj, az ágyúdörgés. Nem veszed észre, hogy a bölcsődalod megcsuklik néha, hogy jó anyád szemében könny csillog, amikor vidám arccal igyekszik rád mosolyogni.

Gondtalanul töltsd gyermekséged, szokj hozzá mielőtt, hogy Isten van felettünk, akivel naponta állj szóba fiúi bizalommal, mi Atyánknak szólítva őt. Az Úr félelme nevel erős életrevaló férfiakat, e nélkül mihamarabb összeroppanó nádszál az ember. Nyugodt, szelíd, vidámkedélyű légy, az Is-

tennel való barátság napsugara tündököljön benned, körülötted folyton.

A nagyravágvány ne kápráztasson el soha, inkább kisebbnek lássanak az emberek, m int amilyen vagy. Ne törj előre, Istenre bíz előrehaladásod, becsüld a pénzt is, mint munkád gyümölcsét. Különbön pedig egészséges, edzett ember igyekezzél lenni, aki megszokja az időjárás forgandóságát.

Én most fogom a mentő eszközöket, rohanok Isten nevében a harci tűzbe, mindent kockára téve a jövő Magyarországaért, annak nyugalmas békéjéért, amelyben boldognak, hoszszúnak kívánom életed, édes fiam.

Te még most csak pihenj, aludj édes gyermekem bölcsőd párnáján, angyalokkal álmodozzál. Soká, nagyon soká ébred arra, hogy milyen komoly az élet, de azután a komoly étellel férfiasan néz szembe fiam.

Erre kér, erre int élte fogytáig forrón szerető édesapád.

Harctér, 1915. szeptember 28.

Szlovák István
szanitéc örvezető

A nagyapa levelét közzé tette:

Szlovák Sándor

Milyenek kell lenni a jó tanítónak?

/Tóth Pápai Mihály: Gyermek-nevelésre vezető út-mutatás, 1797./

- Tanítványait szeretőnek – de nem a fizetésért kell neki a tanítványait szeretni

- Jó kedvűnek, nem indulatosnak, mordnak, szitkozódónak. Ezzel tanítványait magától elidegeníti, s a maga rossz példa-adásával mindazon rosszakra reá szoktatja

- Békesség tűrőnek, ki nem csak a munkájának terhét meg nem unja hanem mind Tanítványainak, mind szüleinek alkalmatlanságokat békével szenvedje

- Zsoldjával meg-elégedőnek, hogy ne fizetésének csekélységéhez, hanem hivatalának fontos voltához szabja kötelességének folytatását.

- Ne légyen személy válogató, hogy Tanítványai között rangokra, ismeretségre, hasznosságra, valami tekintetért némelyek körül jobban szorgalmatoskodjon, másokkal pedig felhagyjon.

- Nemcsak elegendő Tudományúnak, hanem a tanításra is alkalmazosnak kell lennie. Sok tanítók hibáznak abban, hogy a tanításban inkább a maguk mély tudományokat akarják mutogatni, és vagy igen hosszan vagy igen mélyen tanítanak, hogy őket tanítványaik annyival inkább csudálják és féljék.

- Szükséges, hogy a tanító öltözetibe nem bujálkodó, de tisztességes és csinos legyen, hogy így tanítványai ezzel is példát vehessenek róla.

- Hogy magát megbecsültesse. Ez úgy léssen, ha magát nem szelesen, annyival inkább nem nevetségesen, hanem megérett emberséges ember módjára viseli. Ha valami gyarlóság van is benne, Tanítványai előtt ki nem mutatja.

(A fenti elvárások megfogalmazása eredeti, 218 évvel ezelőtti. Döntsék el a kedves Olvasók, melyek azok a követelmények, amelyek mai napság is megállják a helyüket?)

Egyre többen látogatnak el a Galériába, ismerik meg Takács István munkásságát. Nemrégiben egy karcagi csoport járt nálunk, akiket lenyűgözött a látvány, akik tervezik, hogy családjukkal, barátaikkal újra visszatérnek és szívesen hallgatják meg ismét Laczkó Pető Mihály ismertetőjét, tárlatvezetését.

Életünkben fontosak a közösségek, a sok-sok látnivaló, amit elraktározunk, amire szívesen gondolunk.

A mezőkövesdi Takács István

Az egyházközségek képviselőtestületeinek tagjait találkozóra, közös ünnepségre hívta az Egri Székesegyházba Dr. Ternyák Csaba érsek úr.

Tartalmas, lélekemelő szép ünnepség részesei voltunk. Lélekben megerősödve, az otthoni feladatainkhoz kapott útravalóval indulunk haza. Mezőkövesdre érve Gulyás Zsolt plébános atya

invitált bennünket első kápláni szolgálati helyének a Szent László templomnak megtekintésére.

Nem egyszerű templomlátogatás volt, hanem Zsolt atya valamennyi freskójáról részletes ismertetést tartott. Az, hogy ez mennyire fontos volt s milyen sokat adott nekünk a későbbiekben értékeltük.

Matyó Madonna

Itt hallottunk először Takács István mezőkövesdi templomfestő művészről. Különösen emlékezetes maradt / legalábbis számomra / a kövesdi Úrnap-i körmenetet megörökítő freskó, melyen valamennyi korosztály mezőkövesdi népviselete csodálatos színpompában elevenedik meg.

Ezek után örömmel fo-

gadtuk Zsolt atya javaslatát, hogy az itt található –Takács István életművét bemutató kiállítást megnézzük. Sajnos, látogatásunk kishíjján kútbadólt. 17 óra volt, s a múzeumot akkor zárták. Csalódottan ballagott vissza Plébánosunk. Ekkor szólt közbe a gondviselés- hiszem, hogy ez így volt! Az történt, hogy a Galéria dolgozói nem tudták bezárni a bejárat- i ajtót, a zár elromlott.

Szóltak Lackó Pető Mihály festőművész tanár úrnak, aki nyomban ott termett. Amint megtudta, hogy Gulyás Zsolt atya kért bebocsátást csoportjával azonnal értünk küldött.

Ami ezután következett az maga volt a csoda! Az előcsarnokban lévő hatalmas Magyarország térképén megjelölve sora-

kozott a majd' 300 település temploma, ahol Takács István freskói fellelhetők. A hallatlan gazdag életmű megismerése ezután következett. A házassághoz kötött terem képei melyeken a kövesdi emberek életét, nehéz munkáját, népviseletét bemutató alkotásokban gyönyörködhattunk. S a terem funkciójához kapcsolódó menyasszony öltöztetés és a három generációt /nagy-mama, lány, és unokája/ felvonultató mozgásukat, egymáshoz való érzelmi viszonyukat megjelenítő- különös atmoszférájú képek felejthetetlen nyomot hagytak bennünk. Hasonlóképp a duzzogó leány portré, vagy a feleségéről készült képek. Ezek az élmények kevésbé hatottak volna, ha nem kapunk a kiállítás minden egyes képéhez, szakértő, mély érzelmi töltéssel átítatott magyarázatot, Lackó tanár úrtól, aki a Takács István életmű gondozója. Ez az érzelemmel átfűtött, a szakember látásmódjával megvilágított tárlatvezetés kísért végig bennünket a több tucat kiállító termen. Elbűvölt bennünket a hatalmas fres-

Hímző lány

kókhhoz készített sok-sok miniatűr színvázlat, a feleségéről és lányáról készült képek. A templomfreskók készítésének, műhelymunkálatainak folyamata mind olyan új információ volt, melyről eddig nem is hallottunk. A művész hatalmas papírcsíkokra, -eredeti méretben- megrajzolt kontúrokat grafitral a falra "vetíti" s az így kapott rajzot a színvázlat alapján festi meg. A Krisztus arckép láttán tudatosult bennünk, hogy ilyen sugárzó arcot, s ilyen képeket, mérhetetlenül gazdag életművet csak szívből jövő Istenhittel, Isten iránti szeretettel, alázattal lehet megalkotni.

A kiállítás láttán a sok csodás élmény után megdöbbenő volt halani, a tárlatvezetőtől, mennyi mellőzés, bánatás, gáncsoskodás keserítette Takács István életét. Mehetett volna külföldre/ van is freskója több helyen/ szárnyára kaphatta volna a világhír, de ő az üldözöttségben is kitartott, s alkotott itt-hon tovább. Azt vallotta „amíg Magyarországon legalább száraz kenyér kerül az asztalára, nem kell a külföldi kalács”.

Búcsúzóul megköszönve Lackó Pető Mihály művész úr kiváló tárlatvezetését, azzal köszöntünk el, hogy két csodálatos élményt viszünk magunkkal. Egyik Takács István életművének, képeinek megismerése, a másik pedig, hogy méltó hittel és szeretettel, őszinte lelkesedéssel végig vezetett bennünket a tárlaton.

Köszönjük Tanár úr, hogy munkaidő után, fáradtságot nem ismerve hozzásegített bennünket e csodálatos életmű megismeréséhez!

Sipos Antal

ny. tanár, Karcag

Csodálatos látogatás Dél-Erdélyben

Édesapánktól sok szépet hallottunk Erdélyről, mert az orosz frontra Erdélyen keresztül vitt az útjuk. Éppen ezért nagy reménységgel vártuk az utazást, június 1-jét, amikor is a két kis városból, Mezőkövesdről és Karcagról elindult a csoport, hogy megcsodálja Erdély méltán híres városait, építményeit, örökségeit.

Nagyváradon a székesegyház lenyűgözőt bennünket szépségével, méreteivel, ahol szentmisét mutattunk be.

Arad felé érintettük Nagyszalontát, nagy költőnk, Arany János városát, lakóhelyét. Ady Endre szülőföldje is a közelben volt. Aradon leróttuk tiszteletünket az ország szabadságáért, függetlenségéért az életüket is feláldozó tábormokok obeliszkje mellett, ott elénekeltük a magyarság két szép imádságát, a Himnuszt és a Szózatot. Beszéd nem volt, de a hangulat beszédes volt. A főtéren megcsodáltuk a sok hányattatást szenvedett, a most már talán végleges helyén megtúrt csodálatos alkotást, az aradi mártírjaink domborműveivel. Déván egy szerény kis templomocskára várt bennünket szentmisére, valamint egy kollégium, kis kerttel, amely kertet Bőjte Csaba ferences testvér hozta létre. Az épület folyosóinkon azoknak a lakóthónoknak a fotói, ahol a ferencesek a kallódó gyerekeket ellátják, nevelik, akikből számos, dolgozni akaró és tudó embereket faragnak szeretettel, gondoskodással, hozzáértéssel. Számuk több ezer. Megdöbbentő volt, amikor láthatam Románia térképét, bejelölve a térképen a ferencesek által fenntartott kis szigeteket, ahol Jézus szeretetére, felelős életre nevelik a kis magyarakat.

Sajnos, Csaba testvérrel nem találkozhatunk, mert Egerben és Miskolcon gyűjtötte az éhes gyerekei számára a mindennapi bevétő falatokat.

Estére Vajdahunyad várt bennünket. Szálláshelyünkön tiszta, kényelmes szobák, jó ellátás, bőséges kínálat biztosította mindannyiunknak a jó hangulatot.

Máriaradna megérdemelt egy külön utat. Híres búcsújáró hely, hatalmas templommal, gyönyörű panorámával. Nemrég kezdtek a felújításhoz, hogy ismét betöltse a szerepét, tudja fogadni az emberek ezreit. Több milliárd eurót költöttek és költenek rá, hogy eredeti fényében ragyogjon ismét.

Vajdahunyad vára Erdély egyik ékköve. Csodálatos építmény, hála Hunyadi Jánosnak és családjának. Érdemes rászánni az időt, meghallgatni a sok-sok történetet.

Gyulafehérvár is mély nyomot hagyott emlékezetünkben. Az érseki székesegyház monumentális oszlopai, erőt sugárzó, megnyugvást és biztonságot sugalló miliője jól eső hangulatot áraszt. Itt is szentmisét tartottunk. Van egy kis kép, mely együtt ábrázolja a katolikus székesegyházat és a görögkeleti katedrálisat. A kép kihangsúlyozza azt a törekvést, hogy a keleti vallás nagyobb támogatásban részesül.

Nagyszében a szászok központi települése volt. Házai palotái, templomai a nyugati építészeti kultúra remekei.

Hangulatos város. A mostani városatyák is gondoskodnak róla, hogy jól érezzék a városban magukat. A fő téren szökőkút áztatja a hőségben felüdülést élvező gyereksereget.

Torda város számunkra elsősorban a sóbánya látogatását jelentette. Emberi

(Fotók: Szivos Ferencné, Nagytálya)

A „beszédes” hangulat

mértékkel felfoghatatlan az a sóbánya biztosít az emberiség számára. A bánya a gyerekek részére is biztosít lehetőséget a játékra is. Óriási hangzavar, vidámság, a felvonók állandó járása, nyüzsgés biztosítja a jó hangulatot a kirándulóknak. Mi is meglehetősen elfáradtunk a nézelődésben.

A bányahunyadi református templomot azért látogattuk meg, mert ebben a templomban hirdették ki a vallásszabadságot. Útközben láthatunk kínai ihletű palotákat, amelyeket külföldön élő, és ott meggazdagodottak hitelből építettek, de csak akkor kell kifizetniük, amikor rendszeresen

*Koszorút helyeznek
el a világi elnökök:
Tóth Imre és Sipos Antal*

használják. Ahhoz viszont elegendő pénzük még nincs. Így a paloták üresen állnak.

Gondolom, mindannyian nagyon megelégedve térünk haza, sok kedves élménnyel. Jó érzéssel könyvelhetünk el magunkban, hogy elődeink nagyon sok szép értéket hagytak az utánuk jövő embereknek.

Nagy hálával tartozunk a Gondviselő Atyáknak, aki vigyázott ránk, a szervezőknek, akik nagy figyelemmel vezették a népes zárandokokat, az idegenvezetőnek, a sofőröknek.

Sipos Zoltán
plébános, Arló

Képviselő bemutatása

Pap Tibor vagyok, 46 éves, nős két gyermek édesapja. Feleségem Székely Mónika a Modine Kft dolgozója. Gyermkeink: Tibor a gödöllői agrár egyetem első éves hallgatója. Mónika az egri Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnázium második osztályos tanulója. Szobafestő-mázolóként 1986-ban végeztem. Jelenleg a városi Sportcsarnok gondnok-karbantartója vagyok.

2014-ben hívott meg Dr. Medvegy János plébános atya, hogy vegyek részt a Szent László Egyházközség munkájában. Örömmel tettem eleget a felké-

résnek, hiszen a családi hagyományt az Egyházközség testületének tagjaként ápolhatom. Nagyapám, Edőcs Pál a Jézus Szíve Egyházközség képviselő testületének aktív tag-

ja volt, majd édesanyám, Pap Józsefné Edőcs Borbála a Szent László Egyházközség képviselőtestületében 2010-ig teljesített szolgálatot. Gyermkeim is aktívan bekapcsolódtak az Egyházközség életébe. Tibor 12 éven keresztül ministrált, most pedig mindketten a Szent Család énekkar aktív tagjai. Testvérbátyám Józsi, állandó diakónusként teljesít szolgálatot Kecelen.

Számomra a képviselőtestületi tagság nem cím, hanem szolgálat. Így szeretném segíteni az egyházközség és plébános atya munkáját.

Dr. Gógh Edit főorvos asszony nem ismeretlen Mezőkövesden. Kérésemre, hogy írjon a lelkigyakorlatokról, ezt válaszolta:

„Mellékelten elküldöm a lelkigyakorlatokról írt gondolataimat a SZIKLAFORRÁS-ba. Szeretettel kívánom Önre, szeretteire, és egész Mezőkövesdre - ahol nagyon kedves és szép emlékek rögzültek lelkemben. Isten áldását.”

Köszönjük Kedves Főorvos asszony, mi is kívánjuk, hogy a jó Isten segítse sokáig az Ön munkálkodását!

ÉRDEMES LELKIGYAKORLATRA JÁRNI?

Egyszer egy tanítvány egy kis bölcsességet akart hallani.

- Menj, ülj be celládba, s a cellád megtanít a bölcsességre - mondta a Mester.

- De nekem nincs cellám. Én nem vagyok szerzetes.

- Igenis van cellád. Nézz magadba. (Anthony de Mello)

Ezután a tanítvány elvonult, bement saját „cellájába”, vagyis „a Lélek kivitte őt a pusztába.” (Mk 1, 12)

A lelkigyakorlat, ha komolyan vesszük, akkor olyan „cella”, ahol a csendhallgatást, a Ráhagyatkozást, a befelé figyelést tanuljuk meg, amely lehetőséget ad arra, hogy kimenjünk Jézussal a pusztába, és megtapasztaljuk a „puszta” csodálatos csendjét.

Ebben a felgyorsult világban nem is olyan könnyű eljutni eddig a „pusztáig”. Nem könnyű a mindennapi rohanásból „kilépni” és belülről összeszedetté válni.

Életünk történései „kint” és „bent” zajlanak. De a lényeg mindig belül történik. A látható külső történések ripaccsága mögött zajlik a láthatatlan, a belső dráma, amely lelkünket megüli, megterheli, amelyben olykor el is vérezhetünk...

Emberből vagyunk, kopunk, fáradunk. Épp ezért meg kell tudni újulnunk. Belülről. Mindig van lehetőség a megújulásra, amit nem kívülről kell várni, hanem belülről kell megteremtteni, de tenni kell érte. „Aki kifelé néz, álmodozik, aki befelé pillant, felébred” (C.G.Jung)

Amint a lakásunkat, autónkat időnként ki kell szellőztetni, úgy lelkünket is – különösen, ha sok-minden terhelte meg - olykor szellőztetni kell. Át kell mosni a Fentről jövő tiszta áramlattal. Amint emberi kapcsolatainkat is építeni, megújítani kell, vagy szakmai tudásunkat továbbképzésen kell mélyíteni, úgy Istennel való kapcsolatunkat is építeni és mélyíteni kell.

Erre szolgál egy jó lelkigyakorlat. A lelkigyakorlat remek „lelki tankoló állomás”, vagy „lelki akkumulátor-töltő”. Olyan hely, ahol a csendben elmélyülhetünk, ahol szinkronba juthatunk önmagunkkal, a világgal és Istennel, ahol feltölthetjük lelkünk lemerülő akkumulátorát. Olyan kapaszkodót kapunk, amely belső erőt és biztonságot ad. Ez a csend nem egy passzív állapot, hanem aktív figyelem, amely abban segít, hogy megtanuljunk jobban Isten jelenlétében élni - a mindennapjainkban is. Egy lelkigyakorlaton „begyakoroljuk” a léleknek ezt a nem könnyű útját, hogy amikor hazamegyünk a pár napos „pusztai kivonulásunkból”, otthoni, hétköznapi elfoglaltságaink közepette is jobban tudjuk tartani a kapcsolatot Istennel - akár főzés, autóvezetés, kerti munkálatok végzés közben, mert Nála sosem foglalt a „vonal”...

Sokan felteszik a kérdést:

Van-e értelme elmenni?

Mit nyújt egy lelkigyakorlaton való részvétel?

Van-e bármilyen jótékony hatása?

Bizony van. Ereje, hatása nem is kevés.

Amikor elmegyünk egy lelkigyakorlatra, akkor kicsit megállunk. Kívül és belül. Kikapcsoljuk a hétköznapi gondjait, leállítjuk a gázpedált és a kuplungot, leteszünk az órárt, kikapcsoljuk a telefonjainkat, áramtalanítjuk fejünket a külső események felé. Megéljük a Szent Csendet, a Szent Rácsodálkozás élményét, a lelkesülés örömeit, indíttatást kapunk a jóra. Lelki megtisztulást nyújt, amikor megtanulunk jobban figyelni a belső hangra, mely által empátiasabbak, figyelmeesebbek, szeretettelibbek leszünk önmagunkhoz és másokhoz. Fejlődik tisztánlátásunk, más „szögből” látunk rá életünkre, küldetésünkre, nő a toleranciánk, mely belső erőt és tartást ad a léleknek. Ezáltal sokkal jobban tudjuk cipelni életünk terheit. Ha kellően nyitottak és befogadók vagyunk, ha teljesen JELEN-vagyunk, akkor megtanuljuk, ha kell az elengedés, ha kell a befogadás, ha kell, a felülemelkedés és türelem iskoláját.

Ha komolyan vesszük a lelkigyakorlatot, ha teljesen benne vagyunk a Csendben, akkor bennünk is Csend lesz. Ekkor önmagunkká tudunk lenni, befogadóbbá válunk, jobban meghalljuk és megértjük Isten szavát.

Úgy is fogalmazhatnánk, hogy egy jó lelkigyakorlat után „védőréteget”, „védő páncélt” kap a lelkünk, amely a olyan nemes anyagból áll, mint jóság, nemesség, hála, remény, emelkedettség, nagylelkűség, belső szabadság, öröm és szeretetképesség.

Egy mélyen megélt lelkigyakorlat után lélekben megtisztulunk, tiszta levegőhöz jutunk, mely által megerősödünk, így már könnyebben távol tudjuk tartani lelkünk-től a világ fizikai – lelki - szellemi mérgeit, megszabadulunk saját béklyóinktól, lelki zűrzavarainktól. Rendet tudunk tenni belső rendtelenségeinkben. Megtanulunk jobban örülni a reggeleknek, a napfelkel-

tének, a madarak csicsérgésének, létezésünknek, mely által már nem lézengünk, hanem LÉLEK -zünk...

Megéljük, hogy érdemes!

Érdemes naponta felébredni, érdemes küzdeni, mert annyi szépség van a világban, megéljük, hogy Isten mily bőkezű hozzánk. Ha ezt át tudjuk élni, akkor sokkal jobban bírjuk erővel, hittel, akarattal, kitartással, szeretettel az élet mindennapos megpróbáltatásait.

A következő lelkigyakorlatig...

Stella Leontin Atya szokta mondani a lelkigyakorlatok legvégén, hogy „Kedves Testvérek! Az igazi lelkigyakorlat most kezdődik, amikor haza mentek”. Otthon, családban, munkahelyen, lakókörnyezetben derül ki, hogy „mennyit ért” és mit nyújtott a lelkigyakorlat. Ha egy ici-picit is jobb emberré válunk általa, nem volt hiába...

Mindannyian látjuk a feje tetejére állított világ fonákságait, amin változtatni szeretnénk. Nem a világon, hanem önmagunkon kell kezdeni a változtatást, hisz' a világ belőlünk, egyes emberekből áll. Ebben (is) segít a „pusztában” töltött pár nap.

Akinek nincsen személyes lelkigyakorlatos sajátélménye, mert eddig még nem kóstolta meg áldásait, ajánlom, hogy induljon el, mert érdemes. Hisz' a lelkigyakorlat olyan csend, ahol lecsendesítjük egónkat, ahol hagyjuk szóhoz jutni Istent. Hagyjuk, hogy az Ég megszülessen bennünk, mert egy jó lelkigyakorlaton Ég és Föld kicsit már összeér...

Egyszer ezt kérdezte Mesterétől egy kiábrándult lelkigyakorlatozó:

- Miért nem termett gyümölcsöt az ittlétem?

- Talán azért – válaszolta jóindulatúan a Mester -, mert nem volt elég merszed megrázni a fát.” (Anthony de Mello)

dr. Gógh Edit

neurológus,
pszichiáter főorvos

Boldogok, akik nem látnak, mégis hisznek...

„Hittél, mert láttál engem. Boldogok, akik nem látnak, mégis hisznek.” Jézus szavai feltámadása után a kételkedő Tamáshoz. Miért vonnák kétségbe Jézus szavainak igazságát? Valóban boldog lehet az az ember, akinek igaz, élő hite van. A hit lényege az, hogy az Isten szeret minket. „Higgyetek és szeressetek engem, és minden megadatik kérés nélkül.” Aki Istenben bíz, nem csalatkozik. Jézus szavai a tanítványokhoz, és a régiak bölcsessége. Ha vizsontszereztjük az Istent, megtapasztaljuk az Ő felénk irányuló jószágát, felismerjük talán egy emberben, egy mosolyban, egy vigasztaló jó szóban, vagy akár a természet gazdag szépségében. Ilyenkor olyan jó kimondani: Istenem, köszönöm! Szereteből sokkal könnyebb a parancsait is betartani, mint attól való féltelmünkben, hogy jaj „megver” az Isten. Gyöngé a hitünk, ha feltételekhez szabjuk, ilyenkor elég egy nagyobb megpróbáltatás, hogy akkor fordítsunk hátat, amikor éppen a legnagyobb szükség lenne egy biztos kapaszkodóhoz, egy erős lelki támaszhoz. Ismertem egy édesanyát, aki gyermeke elvesztése iránti fájalmában mondta: „többet nem megyek templomba, mert annyit imádkoztam, mégsem segített meg az Is-

ten.” Egy másik esetben, tragikus balesetben huszonévesen elhunyt fiú szülei ki tudták mondani: „fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva”.

Volt aki ezen megütközött, pedig micsoda kegyelem, milyen mélysége mutatkozik meg az isteni ráhagyatkozásnak, hiszen az Ő fájalmuk sem volt kisebb.

Mindenki hisz valamiben. Fiatalon az ember úgy érzi, mindent meg tud oldani a saját erejéből. sokszor még a legjobb szándékú tanácsot sem akarja elfogadni – tudom én – jelszóval. Pedig sokszor bizonyosodott, hogy a legnagyobb tudományok közepe sem tudja az ember egymagában uralni a teremtett világot, a természet hatalmas erőit – nem mindenható! A média eláraszt mindenféle „csodaszerekkel”, amiről hamar kiderül, hogy mégsem.

Minden igaz és mindennek az ellenkezője is, ha úgy találják. És persze mindenre van vevő, az emberek hiszékegyek. Csak az örök érvényű igazságokban kételkedünk, igaz a lelki dolgok megfoghatatlanok, titokzatosak, azért is van, hogy sokszor falakba ütközünk, amikor apostolkodni szeretnénk. Van, aki csak egy hívó szóra vár, az ő lelke mélyén ott szunnyad az Isten által elvetett mag, de sokan

már a vallás szó hallatán is kétségbeesetten tiltakoznak. Szerintem ők félnek az Istentől, nem tudják, hogy nem is akarják megismerni a szerető Istent. Egy ilyen típusú ember mondta nekem egyszer, „csak a gyengék és a szegények hisznek, akik nem bíznak magukban.”

Jókai Anna neves írónőnk jutott eszembe, akivel a Takács-klubban volt szerencsém személyesen is találkozni, dedikált könyvét – „Ne féljetek” – féltve őrzöm. Nos, Ő se nem szegény, se nem gyenge, nagyon is magabiztos, sokat próbált, sok mindent elért, sikeres ember. Az író minden fórumon büszkén megvallja a hitét, szavai szerint: „Nemcsak hiszem, tudom, hogy van Isten, különben mivégre volna ez a rövid, küzdelmes földi életünk.”

Jókai Anna elmondta, valakitől, aki saját elmondása szerint szeretne hinni, de nem tud, megkérdezte, milyen az ő istenképe. „Amikor előadta, megnyugodtam, mert ilyen Istent én nem tudnék szeretni, az én Istenem nem ilyen.”

Az író csak egy példa a sok közül arra a kérdésre, hogy követendő legyen az utunk. Aki többet kapott hitből, kegyelemből, attól az Úr többet is kér, sokszor súlyos, nehéz keresztet kell hordoznia. Talán az élet terhe alatt

nem tudunk mindig vidám, vonzó keresztényeknek mutatkozni, de a Jóisten a szívben rejlő bizalmat keresi, nem a külsőségeket nézi.

Ezeket a gondolatokat Szentháromság Vasárnapján írom, és érzem, ahogy „Ők hárman egy személyben” – az Atya, a Fiú és a Szentlélek áthatnak az Ő sugallatukkal.

A szó kevés, hiszen ahogy énekeljük „Hittel áldunk és imádunk, bár az elme fel nem ér.” A hitünk ajándék, hatalmas kincs, vigyázzunk rá nagyon.

Feltámadása után Jézust megdicsőült testében a tanítványok nem ismerték föl azonnal, de akik szerették és hittek benne, cselekedeteiben

rögtön tudták, hogy az Úr az.

Próbáljuk meg mi is tettekre váltani hitünket. Akarjunk szelídek, alázatosak, irgalmas szívűek lenni, hogy Istennek kedves gyermekei, Krisztus Urunknak jó testvérei lehessünk, embertársaink felfedezék bennünk Isten művét.

Pap Józsefné

Béke és jóakarát

(Folytatás az előző számból.)

Az alakuló csapatokat áthatotta a 4. cserkésztörvény szelleme. (A cserkész minden cserkészt testvérenek tekint) Református cserkész testvéreink ismerték fel először, hogy a valláserkölcsi alapú cserkészetben hitük elmélyítését, jól szolgálná, ha a MCSSZ-en belül *bibliai közösséget* hoznának létre. A 20-as évek közepén, jött létre az evangéliumi alapon működő református cserkészcsapatok hitéleti összefogásából, az *Ichthys* (Jézus Krisztus Isten Fia Megváltó – görög kezdőbetűiből, amely magyarul halat jelent.)

Katolikus részről, az 1920-as évek végén formálódott meg a gondolat, Sík Sándor és más katolikus cserkészparancsnokok kezdeményezésére, hogy létesüljön a katolikus cserkészeknél, a MCSSZ-en belül egy olyan *lelkiségi szellemi központ*, amely a valláserkölcsi alapon működő cserkészet katolikus értékeit tudatosítja, átélését elősegíti és egyidejűleg a katolikus cserkészek összefogásával a hitükre épülő jellemnevelésüket szorgalmazza és elmélyíti. Így alakult ki és szerveződött meg a TÁBORKERESZT. A magyar cserkész mozgalom történetét a cserkész történetesek három periódusra osztják.

I. A magyar cserkészet klasszikus időszaka (1910-1948)

II. A magyar cserkészet „katakomba” emigráns időszaka (1948-1988)

III. Újjáalakulása (1988- napjainkig)

Napjainkban a cserkészet, önkéntes pártpolitika mentes, valláserkölcsi alapú ökumenikus világifjúsági mozgalom. Nyitott mindenki számára (átlagosan a hetedik évtől). A cserkészetet a lányok éppúgy vállalhatják, mint a fiúk.

A mozgalomban résztvevő generációk korcsoportonkénti megszólása a következő, *kiscserkészek*, (6-10 év), *cserkészek* (10-14 év) ők fogadalommal kötelezik el magukat, *kószák* (14-17 év) *vándorok* (17-22 év) felnőttek: *telepesek*, vagy *fészekrakók* (22 – házasságkötésig), *mesterek* (házasságkötéstől – nyugdíjig) *bölcsek* (nyugdíj 65 év) *öreg cserkészek*. Valamennyien a nem formális nevelésen a Bi-Pi által több mint 100 éve lefektetett cserkész pedagógián nőttek és nőnek fel, ami a kiscsoportos rendszeren és a cselekedve együtt tanuláson alapul.

„A cserkészvezető számára mind közül a legjobb oktatási forma a példa ereje.” ezt tanácsolta Bi-Pi. a fentiek értelmében a mai cserkész pedagógia elemei: a fogadalomtétel és a törvények ismerete (a cserkészet két alappillére).

- Kis közösségi őrsi rendszer. - Cselekedve tanulás (az őrsvetető példás irányításával). - Folyamatos, ösztönző, vonzó, hasznos programok főleg a természetben, (táborozás portyázás). - Magyar kultúra ápolása, különös tekintettel a népi hagyományokra.

(Lásd. Bárdos-Ivasivka: Cserkészek dalos könyve)

A cserkészzet meghatározó jelképei:

Cserkész törvény, mellett a cserkész fogadalom (élethosszig tartóan) együtt a világ cserkészeivel, a cserkész megfogadja hogy megfelel a cserkészzet eszméinek, és betartja a cserkészzet törvényeit.

Cserkészliliom: a cserkészlet legismertebb jelképe. A helyes irányt mutatja, mint az iránytűkön az észak jelölését. A lilium három ága, a cserkész mozgalom három részét jelképezi, a *kötelességteljesítést* (Isten, Haza, Embertárs) *segítőkézséget*, valamint a *cserkésztiliomot a Szent Korona fogja össze*. Köszöntés és jelszó: A cserkész jelszó „légy részen” számtalan nyelven, többmillióan használják. A cserkészek egymással balkézrel fognak kezét, jobb kezük három ujját tisztelgésrel emelve. Ez a három ujj jelképezi a kötelességeiket Istennek, Hazájukkal és Embertársaikkal szemben. A magyar cserkészek sajátossága: a jó munkát! köszönés.

Egyenruha: célja, hogy elrejtse a társadalmi, nemzeti, vallási különbségeket és éreztesse, hogy együtt egy világméretű testvériség tagjai. Az egyenruha információt tartalmazó, jeleiből leolvasható az illető cserkész, hol, milyen tisztséget tölt be. Az egyenruha alapja a *cserkész ing* és a *nyakkendő*. Magyarországon a nyakkendő korosztályonként eltérő. A kis cserkészeké egyszínű vagy mintás, cserkészeké zöld, vándoroké szürke, a felnőtteké barna. Az egyenruha része még a cserkészkalap, nadrág, szoknya, öv, tartozék a cserkészbot.

Az MCSSZ 10 kerületből áll, a kerületeket, körzeteket tagolták és ezeken belül, szerveződnek cserkészcsapatok, rajok őrők. A nevelő munka a kis közösségekben folyik melyek a fiatal vezetők irányításával működnek. Több azonos korú őröt, rajt irányít egy felnőtt vezető. A vezetők képzési szintek szerint kapják megbízatásukat.

A cserkészlet szülőatyja, feleségével

A földrajzi tagolástól függetlenül, a cserkészletben vannak szakágak: regősök, természetvédelmiek, vízi cserkészek, repülősök, ejtőernyősök, íjászok, lovasok, barlangászok, díszegység.

A MCSSZ tagja a cserkészlet világszervezetnek (WOSM) amely az ENSZ tanácsadója. A MCSSZ –n kívül a környező országok és az emigránsok magyarságának megvannak a saját szövetségei. A különböző magyar cserkészszervezetek munkáját, a Magyar Cserkészszervezet Fóruma hangolja össze.

A legelső cserkészlet (1907-ben Brownsea Island) 26 fős cserkészmagjából a 20-21 század fordulópontjára egy 30 milliónál is népesebb gyermek és ifjúsági világmozgalom terebélyesedett ki. A cserkészlet a világ legnagyobb gyermek és ifjúsági mozgalma. A világ több mint 200 országában kb. 38 millió cserkész dolgozik egy közös célért: segíteni a gyerekeket, fiatalokat hogy aktív, elkötelezett felnőttekké váljanak. 1933 augusztus 5-15 ig, a magyar cserkészek megrendezték Gödöllőn a méltán példaértékű nemzetközileg is elismert, IV. cserkész dzsenborit (4 évente világtábor, mintegy 30 ezer cserkészzel). A magyar dzsenbori jelképe, a mondabeli csodaszarvas volt: a lendület, a célratörés, a fiatalág szimbóluma. A nyitó ünnepségen a már 76 esztendő alapító, a világ főcserkésze előtt zárt rendben vonultak fel a világ 54 országának cserkészei. Bi-Pi a megnyitón a következőket mondta: „Lássatok ebből a csodálatos országból amennyit csak lehet, de mindegyiket szerettek barátokat! Békét akarok látni minden ország lakói között.„

Béke és jóakarát, ezek voltak Bi-Pi jelszavai. „A fiúk királya” minden áldott alkalommal hirdette, a világbéke egyetlen szilárd alapja a jóakarát. „Ne jők legyetek, tegyetek jót!„, Bi-Pi

Dr. Nagy Vilma

főorvos, öreg cserkésztestvér, Budapest

Egy 120 éves Mária-emlékhely

Szomolyán túl, Noszvajon innen található az az emlékhely, amelynek felújítás utáni felszentelésén egy mezőkövesdi zárandokcsoport is részt vett. Következő lapszámunkban részletesen beszámolunk az emlékhely kalandos történetéről.

(K. D. M.)

Kedves Olvasóink!

A Sziklaforrás következő száma aug. 20-ra jelenik meg. Szeretettel kívánunk Kedves Mindnyájuknak kellemes nyári pihenést, a gyerkőcöknek jó táborozást, hasznos programokat a nyári szünidőben, jó egészséget, hogy szeptemberben megerősödve, felfrissülve kezdhesse mindenki az új tanévet!

Kiadja: Szent László Egyházközség

Szerkeszti: Gánóczy Zoltánné